

Dr VLADIMIR BERDOVIĆ
Dubrovnik

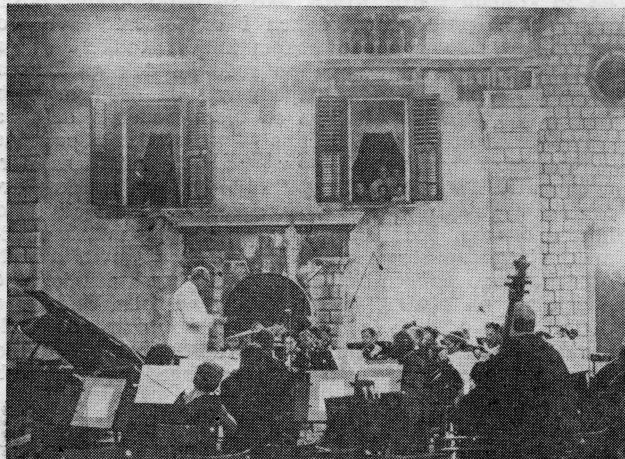
Dvadesetprve Dubrovačke ljetne igre

OSVRT NA MUZIČKI PROGRAM

Dubrovačke ljetne igre — reprezentativna općeuropslavenska manifestacija drame, muzike i folklor — ušle su u treći decenij svoga postojanja naoružane iskustvom iz dosadašnjeg djelovanja i okrunjene renomeom koji obavezuje. Nastale u uskim lokalnim okvirima, one su se postepeno razvijale i u nevidenom zamahu dosegle visoki rang jednog od najznačajnijih međunarodnih festivala danas u svijetu. Pri tome je od bitne važnosti činjenica da su tu afirmaciju izborili najvećim dijelom naši domaći izvođači koji su u velikom broju prešli preko festivalskog koncertnog podjuma i u plemenitom natjecanju sa gostima iz inozemstva demonstriali visoki stepen naše reproduktivne umjetnosti.

Analiza ovogodišnjeg programa ukazuje na dvoje: prvo, odraz Beethovenove godine (200 godina od njegova rođenja): sedam večeri posvećenih njegovim djelima uz centralnu priredbu spektakularnog značaja, operu »Fidelio« i drugo, pojačano učešće domaćih izvođača, pretežno zagrebačkih (9 ansambla i 20 solista), što ujedno predstavlja osiromašenje programa bog nesudjelovanja renomiranih inozemnih umjetnika, usljed čega festivalski muzički program, sagledan u cjelini, nije dosegao prošlogodišnji umjetnički rezultat.

Programska fizionomija ostala je jednaka kako je trarisana već nekoliko posljednjih godina. S obzirom na ambijentalni karakter dubrovačkog festivala muzički program je koncipiran s prevagom djela starijih epoha (baroka, klasike i romantike) iako taj princip nije rigorozno

poštivan pa je i suvremenom stvaranju dato mjesta, čak i avangardnom eksperimentiranju koje se kao strano tijelo nije moglo uklopiti u homogeni organizam sa djelima provjerenih vrijednosti. Bili su zastupljeni svi rodovi muzičkog stvaranja, od muzičko-scenskih djela (opera i baleta), velikih vokalno-instrumentalnih kompozicija, simfonijske i zborne muzike do koncerata komornog karaktera i solističkih recitala. Iz tako trasiranog programa izdvajaju se kao naročito uspjele izvedbe četiri oratorija koji su u franjevačkoj i dominikanskoj crkvi dobili idealni smještaj i izvanredni vizuelni dekor. Monteverdijev »Vespro della beata vergine«, Haydnovo »Stvaranje svijeta«, Händelov »Mesija« i Honeggerova »Jean d'Arc« djelovali su veoma impresivno i dali su ovogodišnjim priredbama svečanu patinu.

Veliko ostvarenje predstavlja Beethovenov »Fidelio« koji je na Držičevoj poljani dobio grandiozni spektakularni sjaj. Zagrebačka filharmonija, zbor opere Hrvatskog narodnog kazališta i izvanredna solistička grupa (Sena Jurinac, Branka Beretovac, Tomislav Neralić, Vladimir Ruždjak, Ivan Stefanov i Stefan Stefanov) pod magistralnim vodstvom Lovra Matačića (koji je djelo postavio i kao režiser) spada u najbolja ostvarenja iz opernog sektora na dubrovačkim otvorenim scenama. Iznošenjem skoro zabavljenog djela hrvatskog opernog stvaralaštva — opere »Porin« Vatroslava Lisinskog — Zagrebačka opera ukazala je na njegove realne vrijednosti i dostojnom izvedbom iskupila dug prema našoj naslijeđenoj kulturnoj baštini.

Simfonijski koncerti Zagrebačke filharmonije i Orkstra Mađarske radiotelevizije iz Budimpešte nijesu mogli zabilježiti željeni uspjeh s obzirom na akustičke nedostatke otvorenih scena koji dovode u pitanje i samo održavanje simfonijskih koncerata (u koliko se svijesno ne žrtvuju umjetnički rezultati impozantnom sjaju vanjskog dekora). Naprotiv komorna muzika, smještena u atrij Kneževa dvora i u Sponzu, dobila je potrebni rekvizit i u stvaranju atmosfere i u stapanju zvučne homogenosti. Koncerti američkog Juilliard-kyarteta, češkog Talich kvarteta, recitali Dubravke Tomšič-Srebotnjak, Philippea Entremonta i Nikolaja Gedde ostaju u trajnom sjećanju kao vrhunska otvorenja.

Baletna priredba grupe Balet XX vijeka« iz Bruxellesa (u koreografiji Mauricea Béjarta) izvedbom »Romea i Julije« na Berliozovu muziku ukazala je na nove putove u ovoj umjetničkoj grani i predstavlja ugodno programsko osvježenje.

U izvedbi programa (40 muzičkih večeri) učestvovalo je više od hiljadu izvođača koji su s nejednakim uspjehom odgovorili svom zadatku. Oscilacija u kvalitetu nije ipak predstavljala iskliznuća iz reprezentativnog kolosjeka, pa je i ova dvadesetprva godina festivalskog Dubrovnika sačuvala ranije stečeni renome.